
מפתח טקסטואלי
לברית החדשה
רשימה של השמטות ושינויים

מפתח טקסטואלי לברית החדשה

A textual Key to the New Testament

Product code: HEBA 100

ISBN 978 1 86228 067 0

© 2017

© 1993, 2002 Copyright is held by
the Incorporated Trinitarian Bible Society Trust
on behalf of the
Trinitarian Bible Society

William Tyndale House
29 Deer Park Road
London, SW19 3NN, England

Registered Charity Number:
233082 (England)
SC038379 (Scotland)

5M/08/17

מבוא למפתח הטקסטואלי

קוראי הברית החדשה האמונים על התרגום הקלסי של דליטש ועל התרגום החדש, ודאי הבחינו בהבדלים משמעותיים בין שני הטקסטים. מטרתו של המפתח הטקסטואלי אשר בידך, היא לזהות את ההבדלים הללו ולהסביר איזה משני הטקסטים הוא הטקסט השלם של כתבי הקודש. כיום, הגרסה העברית המודרנית של הברית החדשה (התרגום החדש), היא הגרסה המועדפת על הקוראים. גרסה זו הודפסה לראשונה בשנת 1976 באמצעות החברה לכתבי הקודש בישראל, הפועלת בחסות החברות המאוחדות לכתבי הקודש (United Bible Societies). גרסה זאת, תורגמה מהנוסח היווני הביקורתי (Critical Text) של הברית החדשה. לעומתה, הגרסה הישנה והקלסית יותר של דליטש, היא תרגום של הנוסח היווני המקובל (Textus Receptus או The Received Text). הסיבה העיקרית להבדלים בין שני התרגומים, נעוצה בהבדלים הקיימים בין שני הנוסחים ביוונית. קוראי עברית רבים משתמשים בתרגום החדש של הברית החדשה בלי להיות מודעים לעובדה שקיימים ביוונית שני טקסטים עיקריים, שקיימת לגביהם מחלוקת איזה מהם הוא האותנטי ביותר. המפתח הטקסטואלי מפרט שש מאות וחמישים הבדלים עיקריים בין שני הנוסחים. חמש מאות חמישים ושישה מההבדלים האלה מופיעים בברית החדשה בתרגום החדש. בסך הכול קיימים כששת אלפים הבדלים בין שני הנוסחים.

הנוסח המקובל לעומת הנוסח הביקורתי

המפתח הטקסטואלי הוא כלי שימושי לבדיקת ההתאמה בין כל גרסה שהיא של הברית החדשה, לבין הטקסט היווני המסורתי, המכונה הנוסח המקובל (Textus Receptus). הגרסה העברית של המפתח תוקנה והותאמה לצורכי הקורא העברי. החברות המאוחדות לכתבי הקודש מספקות ברחבי העולם תרגומים לברית החדשה המבוססים על הנוסח הביקורתי (Critical Text). בתרגומים האלה יש כחמישה עשר אחוזים של השמטות והבדלים, לעומת גרסאות המבוססות על הנוסח המקובל, כמו הברית החדשה של דליטש. זו הסיבה שקוראי הברית החדשה בתרגום החדש, מגלים שמילים ומשפטים שלמים, אינם מופיעים בתרגום שבידם. לכן חשוב לדון בעניינים אלה, ללמוד אותם ולהבינם.

הטקסט היווני הידוע כנוסח המקובל, נערך במאה השש עשרה. עם נפילתה של קונסטנטינופול לידי העותומנים בשנת 1453, התגלה מספר קטן של כתבי יד ביזנטיים, וסופרים שכתבו בשפה היוונית, נמלטו לאירופה עם כתבי היד. כתבי היד האלה תואמים את הטקסט המצוי ברוב כתבי היד הקיימים (טקסט הרוב - Majority Text), שמספרם עומד כיום על חמשת אלפים ושבע מאות. טקסט הרוב מכונה לפעמים 'הטקסט הביזנטי' מאחר שהוא נמצא בכתבי יד שנאספו מרחבי האימפריה הביזנטית. האימפריה הביזנטית שלטה במשך יותר מאלף שנה והשתרעה על פני טורקיה, סוריה, ישראל, צפון אפריקה, ספרד, איטליה, יוון וארצות הבלקן של היום. בתקופה מסוימת פרשה האימפריה את חסותה על אוכלוסייה שמנתה עשרים ושישה מיליון איש. לאורך שנות שלטונה, נכתבו ברחביה אלפי כתבי יד, שחלקם נמצאים כיום ברשות החוקרים וחלקם התבלה. האפשרות שהטקסט שהועתק בכל כתבי היד האלה, שונה מן הטקסט הקיים ברוב חמשת אלפים ושבע מאות כתבי היד הקיימים כיום, קטנה ביותר. לכן, כדי להצדיק את טענתם של תומכי הנוסח הביקורתי להיותו הטקסט המקורי של הברית החדשה, נצטרך לטעון שרוב הסופרים היוונים העתיקו את הטקסט הלא נכון במשך למעלה מאלף שנים. נצטרך גם לטעון שהקהילה נכשלה בחובתה להנחיל לדורות הבאים את הטקסט הנכון. האם אנחנו באמת יכולים להאמין שאלוהים בחר להעלים את הטקסט השלם שלו במשך אלף שנים ולמנוע מקהילות המשיח להשתמש בו?

מפתח טקסטואלי לברית החדשה

חלק א

רשימה של השמטות ושינויים

המופיעים בגרסה המודרנית של הברית החדשה (התרגום החדש)

אם לא צוין אחרת כל חילוף נוסח ברשימה מייצג השמטה מן הנוסח המקובל.

כוכבית מציינת השמטה חמורה או בעיה דוקטרינרית.

נ"ב מתייחס לנוסח הביקורת.

(בכמה מהדורות של דליטש וגם בתרגום החדש מופיעות לפעמים מילים בסוגריים בכדי לציין שלדעת מתרגמיהם מילים אלה מוטלות בספק למרות שהן מופיעות בנוסח המסורתי המקובל).

ט 8	'השתוממו'
	שונה ל - 'נתמלאו יראה'
ט 13	'לתשובה'
ט 36	'מתעלפים' שונה ל - 'יגעים'
י 3	'לְבַי המכונה...'
יא 2	'שניים מתלמידיו'
	שונה ל - 'ביד תלמידיו'
יב 8	'גם'
יב 15	'המון עם'
יב 22	'עוור' (פעם שנייה)
יב * 25	'ישוע'
יב 35	'לבו'
יג * 51	'יאמר אליהם ישוע'
יג * 51	'אדון'
יד * 14	'ישוע'
יד * 22	'ישוע'
יד 33	'נגשו'
טו 6	'מצווה' שונה ל - 'דבר'

הבשורה על-פי מתי

א * 25	'בכורה'
ד * 18	'ישוע'
ד * 23	'ישוע'
ה 22	'חינם'
ה 27	'לקדמונים'
ה * 44	'בְּרַכּוּ אֶת־מְקַלְלֵיכֶם הַיְטִיבוּ לְשֹׂאֵיכֶם... מְכַאֲיְבֵיכֶם'
ה 47	'מוכסים' שונה ל - 'גויים'
ו 4	'בגלוי'
ו 6	'בגלוי'
ו 13	'כי לך הממלכה...אמן'
ו 18	'בגלוי'
ו * 33	'מלכות אלהים'
	שונה ל - 'מלכותו'
ח * 5	'ישוע'
ח * 29	'ישוע'
ח 31	'הנח לנו' שונה ל - 'שלח אותנו'

31 כה	'הקדושים'	טו 8	'נגש בפיו'
	(המלאכים הקדושים)	* טו 30	'ישוע'
44 כה	'אותו' ('ענו אותו')	טז 3	'חנפים'
3 כו	'והסופרים'	* טז 20	'ישוע'
* כו 28	'חדשה' (בנ"ב בסוגריים)	יז 4	'נעשה' שונה ל- 'אעשה'
כו 59	'הזקנים'	יז 11	'אליהם'
כו 60	'לא מצאו' (בפעם השנייה)	יז 11	'בראשונה'
כז 2	'פונטיוס'	* יז 20	'ישוע'
* כז 24	'מדם הצדיק הזה'	* יז 21	כל הפסוק הושמט
	שונה ל- 'מדמו של זה'	* יח 11	כל הפסוק הושמט
כז 34	'חומץ' שונה ל- 'יין'	יח 29	'הכול'
* כז 35	'למלא את אשר נאמר...גורל'	יח 35	'חטאיהם'
	(חציו השני של הפסוק חסר)	* יט 9	'והלוקח את הגרושה נואף הוא'
כז 42	'אם מלך ישראל הוא'	יט 17	'אין טוב כי אם אחד האלוהים'
	שונה ל- 'מלך ישראל הוא'		שונה ל- 'אחד הוא הטוב'
כז 42	'אמין לו' שונה ל- 'בו'	יט 20	'מנעורי'
כז 64	'בלילה'	כ 7	'וכיושר יותן לכם'
כח 9	'הנה הולכות להגיד לתלמידיו'	כ 16	'כי רבים הם הקרואים ומעטים הנבחרים'
כח 20	'אמן'	* כ 22	'וְהָטַבַּל בַּטְבִּילָה אֲשֶׁר אֲנִי נֹטֵבֶל בָּהּ' (ראה גם פס' 23)
הבשורה על-פי מרקוס		* כ 23	'וּבַטְבִּילָה אֲשֶׁר אֲנִי נֹטֵבֶל בָּהּ תַּטְבְּלוּ' (ראה גם פס' 22)
* א 2	'בנביאים'	* כא 12	'האלוהים' ('מקדש האלוהים')
	שונה ל- 'ישעיהו הנביא'	כב 13	'ונשאתם'
* א 14	'בשורת מלכות האלוהים'	כב 30	'אלוהים' ('מלאכי אלוהים')
	שונה ל- 'בשורת האלוהים'	כג 3	'לשמור, שמרו ועשו'
ב 2	'מהרה'	שונה ל- 'עשו ושמרו'	
* ב 17	'לתשובה'	כג 8	'המשיח'
ג 5	'כאחרת'	כג 14	כל הפסוק הושמט
ג 15	'לרפוא את התחלואים'	כד 6	'כל'
ג 16	'הוא מנה את השנים-	כד 7	'וְדַבֵּר'
	עשר' (הוספה)	כד 36	'וגם לא הבן' (הוספה)
* ג 29	'משפט עולם' שונה ל- 'חטא או עוון עולם' (ראה מרגליות)	כד 42	'שעה' שונה ל- 'יום'
ד 4	'השמים'	כד 48	'לבוא'
* ה 13	'ישוע' שונה ל- 'הוא'	כה 6	'בא'
ו 11	'כל אשר' שונה ל- 'בכל מקום'	כה 13	'אשר יבוא בה בן האדם'

'זאת היא המצווה הראשונה'	30	יב *
'ובכל נפש'	33	יב
'ישוע'	41	יב *
'ומהומה'	8	יג
'ואל תחשבו'	11	יג
'הנאמר ביד דניאל הנביא'	14	יג
'והתפללו'	33	יג *
'ואחר' ('ואחר האני הוא?')	19	יד
(ראה מרגליות)		
'אכלו'	22	יד *
'החדשה' ('הברית החדשה')	24	יד *
'בי בלילה הזה'	27	יד
'והתרנגול קרא'	68	יד
'ולשונך כלשונם'	70	יד
'והוא לא ענה דבר'	3	טו
'וישא את קולו שונה ל - 'בא'	8	טו
(בנ"ב בסוגריים)	28	טו *
'בזעקו'	39	טו *
'ותמהרנה'	8	טז
טז 9-20 (בנ"ב בסוגריים). הקטע הזה		
הושמט כולו או מופיע בסוגריים		
במרבית הגרסאות המודרניות של		
הברית החדשה. אך הפסוקים		
הללו הם ללא ספק חלק אמתי		
ותקין של הטקסט המסורתי		
המקובל שניתן בהשראה		
ישירה מאלוהים.		

הבשורה על-פי לוקס

'ברוכה את בנשים'	28	א
'והיא בראתה'	29	א
'המאורשה לו'	5	ב
שונה ל - 'ארוסתו'		
'לכני האדם רצון טוב'	14	ב *
'ברבים' ('וישמיעו את	17	ב
הדבר ברבים')		

'אמן אני אומר...מן העיר	11	ו *
ההיא' (סוף הפסוק הושמט)		
'או כאחד הנביאים'	15	ו
שונה ל - 'נביא כאחד הנביאים'		
'מן המתים'	16	ו
'ייאספו אליו'	33	ו
שונה ל - 'הקדימו אותם'		
'ויכירוהו' שונה ל - 'והכירו	33	ו
אותם'		
'לקנות להם לחם כי אין-להם	36	ו
מה לאכול' שונה ל - 'ויקנו		
להם לאכול.'		
'כ' ('כחמשת אלפים')	44	ו
'ויזכחו אותם'	2	ז
'טבילות כדים וכוסות...'	8	ז *
אתם עושים' (חציו השני של		
הפסוק חסר)		
כל הפסוק הושמט	16	ז *
'ישוע'	17	ח *
'עודנו' ('לבכם עודנו מטומטם')	17	ח
'ויעש אותו לראות עוד'	25	ח
'ואל תדבר לאיש בכפר'	26	ח
'אדוני'	24	ט *
'ובצום'	29	ט *
'בי'	42	ט *
כל הפסוק הושמט	44	ט *
כל הפסוק הושמט	46	ט *
'וכל קרבן במלח יומלח'	49	ט
'שא את הצלב'	21	י *
'את אשתו'	29	י
'בשם יהוה'	10	יא
'ישוע'	11	יא *
'ישוע'	14	יא *
'ישוע'	15	יא *
'כי תקחו' שונה ל - 'קבלתם'	24	יא
כל הפסוק הושמט	26	יא *
'ואותו סקלו באבנים'	4	יב

י	20	'כי אם' ('כי אם שמחו על')	ב	33	'יוסף ואמו' שונה ל - 'אביו ואמו'. (שים לב שהשינוי הזה פוגם בלידת הבתולין של ישוע)
* י	21	'ישוע'			
י	35	'בנוסעו'			
* י	39	'ישוע' (בנ"ב זהו 'האדון')	* ב	40	'ברוח'
* י	41	'ישוע' (בנ"ב זהו 'האדון')	* ב	43	'יוסף ואמו' שונה ל - 'הוריו' (השווה ל-ב 33)
* יא	2	'שבשמים'	* ד	4	'כי על כל מוצא פי אלוהים'
* יא	2	'יעשה רצונך כמו בשמים כן בארץ'	* ד	8	'סור ממני השטן כי לחבוש לנשברי לב'
* יא	4	'כי אם הצילנו מן הרע'	ד	18	'המשיח' ('אתה הוא המשיח')
* יא	11	'לחם ונתן לו אבן? ואם'	* ד	41	'למה' (במקום שאלה יש הצהרה)
יא	44	'הסופרים והפרושים החנפים'	ה	33	'כרגע' (ראה מרגליות)
יא	54	'יארבו לו'	ו	10	'כאחרת'
יא	54	'למען ימצאו עליו שטנה'	ו	48	'על הסלע יסודו'
* יב	31	'מלכות האלוהים'			שונה ל - 'נבנה היטב'
		שונה ל - 'מלכותו'	ז	10	'החולה'
יג	19	'גדול'	* ז	19	'ישוע'
יג	35	'שָׁמַע'	* ז	22	'ישוע'
יג	35	'אמנם'	ז	31	'ויאמר האדון'
יז	3	'לָד'	ח	45	'העומדים אצלו'
יז	9	'אמרתי לא ייתן'	ח	45	'ואתה תאמר מי נגע בי?'
* יז	36	כל הפסוק הושמט	ח	48	'חזקי'
יט	5	'ייראהו'	ח	54	'ויוציאם כולם חוצה'
כ	5	'אפוא' או 'אם כך'	* ט	43	'ישוע'
כ	23	'(ל)מה תנסוני?'	ט	50	'נגדנו' שונה ל - 'נגדכם'
כ	30	'ימת גם הוא ללא בנים'	ט	54	'כאשר עשה גם אליהו'
* כא	4	'לאלוהים'	ט	55	'אינכם יודעים בני איזו רוח אתם' (בנ"ב בסוגריים)
כא	8	'לכן'	* ט	56	'כי בן האדם לא בא לאבד נפשות בני אדם כי אם להושיעם' (בנ"ב המשך הסוגריים)
כב	14	'שנים עשר'	י	1	'שבעים'
כב	31	'ויאמר האדון'	* י	17	שונה ל - 'שבעים ושנים'
* כב	43	יש המשמיטים את הפסוק כולו או שמים אותו בסוגריים. (בנ"ב בסוגריים)			'שבעים'
* כב	44	יש המשמיטים את הפסוק כולו או שמים אותו בסוגריים. (בנ"ב בסוגריים)			שונה ל - 'שבעים ושנים'
* כב	57	'בו'			
כב	60	'ויכוהו על פניו'			
כב	68	'וגם'			

'המשיח בן-אל חל'	69	ו *
'שונה ל- 'קדוש האלוהים'		
(השמטת משיחיותו ואלוהותו של ישוע)		
'עוד לא'	8	ז
'באמת'	26	ז
'אך' ('אך אני')	29	ז
'אליהם'	33	ז
'הקודש' ('רוח הקודש')	39	ז *
-	53	ז *
(בנ"ב ובכמה גרסאות של דליטש הם מופיעים בסוגריים)	11	ח
'לֵבָבְךָ לִבִּי אֶתֵּן'	9	ח
'ישוע'	9	ח *
'יירא כי אין איש בלתי האישה לבדה'	10	ח
'שִׁטְנִיךָ'	10	ח
'ישוע'	20	ח *
'ייעבור בתוכם עבור וחלוף'	59	ח
'עלי שונה ל- 'עלינו'	4	ט *
'בן אלוהים'	35	ט *
'שונה ל- 'בן האדם'		
'כאשר אמרתי לכם'	26	י
'תאמינו' (בפעם השלישית)	38	י
'שונה ל- 'תכירו'		
'אשר המת הושם שם'	41	יא
'ישוע'	45	יא *
'הַמֵּת'	1	יב
'אחרי החל הסעודה'	2	יג
'שונה ל- 'לעת סעודת'		
'אבי' 'שונה ל- 'האב'	12	יד
'את מצוותי שִׁמְרוּ'	15	יד *
'שונה ל- 'הרי שתשמרו את מצוותי' (הציווי שונה להצהרה)		
'באומרי לכם כי הולך אני'	28	יד
'שונה ל- 'שאני הולך'		
'תשאלו' 'שונה ל- 'בקשו'	7	טו
'כי אני הולך אל אבי'	16	טז *

'הגליל' שונה ל- 'זאת'	6	כג
כל הפסוק הושמט	17	כג *
'(וקול) הכהונים הגדולים'	23	כג
'להם'	25	כג
'בכתב יווני ורומי ועברי'	38	כג
'אדוני'	42	כג *
'ועמהן עוד אחרות'	1	כד
'מאד' ('נבוכות מאד')	4	כד
'מונחים'	12	כד
'ישוע'	36	כד *
'צוף' (יערת) דבש'	42	כד
'ירושלים'	49	כד
'מהללים'	53	כד
'אמן'	53	כד

הבשורה על-פי יוחנן

'אשר היה לפני'	27	א
'מעטה'	51	א
'אשר הוא בשמים' (השמטה של תכונה אלוהית של ישוע)	13	ג *
'למען לא יאבד'	15	ג
'ישוע'	16	ד *
'המשיח'	42	ד *
'ישוע'	46	ד *
'מייחלים לתנועת המים'	3	ה
כל הפסוק הושמט	4	ה *
'ויבקשו המיתו'	16	ה
'האב'	30	ה
'לתלמידיו והתלמידים אל המסובים'	11	ו
'ישוע'	14	ו *
'אשר ירדו בה תלמידיו'	22	ו
'האב'	39	ו
'בי' (הערה: חיי עולמים אינם מותננים באמונה גרידא אלא באמונה בישוע - 'בי')	47	ו *
'את הַמָּן'	58	ו

37	ח *	כל הפסוק הושמט	11	יז	'את אשר נתתם' (המאמינים)
5	ט	'קשה לך לבעוט בדורבנות'			שונה ל- 'אשר נתת לי' (מתייחס
6	ט	'והוא חרד ונבעת. ויאמר: אדוני			ל- 'שמך' ולא למאמינים)
		מה תחפוץ ואעשה? ויען האדון'	12	יז	'בעולם'
20	ט *	'המשיח' שונה ל- 'ישוע'	12	יז *	'את אשר נתתם' (המאמינים)
6	י	'הוא יאמר לך את אשר			שונה ל- 'אשר נתת לי' (מתייחס
		עליך לעשות'			ל- 'שמך' ולא למאמינים) (ראה
21	י	'האנשים הנשלחים אליי			פס' 11)
		מאת קורנליוס'	20	יז	'יאמינו' שונה ל- 'המאמינים'
32	י	'אשר בבואו ידבר אליך'	5	יח *	'ישוע' (בפעם השנייה)
18	טו	'נודעים לאלוהים	16	יט	'ויוליכוהו'
		מעולם כל מעשיו'	38	יט *	'ישוע' (בפעם השלישית)
		שונה ל- 'הנודעים מעולם'	29	כ	'תומא'
24	טו	'באומרם לכם להימול ולשמור	3	כא	'וימהרו'
		את התורה'			
34	טו *	כל הפסוק הושמט	מעשי השליחים		
31	טז *	'המשיח'	14	א	'ובתחנונים'
5	יז	'הסוררים' (או 'הלא מאמינים')	1	ב	'לב אחד' שונה ל- 'יחדיו'
26	יז	'מְדָם' שונה ל- 'מְאָדָם'	7	ב	'איש אל רעהו'
21	יח	'מחויב אני לחוג את החג	30	ב *	'להקים את המשיח כפי הבשר'
		הבא בירושלים'	33	ב	'ועתה'
4	יט *	'המשיח'	41	ב	'בשמחה' שונה ל- 'ברצון'
10	יט *	'ישוע'	42	ב	'ו' ('ועל בציעת הלחם')
21	כ *	'המשיח'	47	ב *	'על העדה' שונה ל- 'עליהם'
25	כ *	'האלוהים' ('מלכות האלוהים')	6	ג	'קום ו...'
32	כ	'אחי'	20	ג	'בְּשָׂרוֹ' שונה ל- 'יועד'
34	כ	'אך' ('אך אתם יודעים')	24	ג	'נבאו'
		(ראה מרגליות)	26	ג *	'ישוע'
8	כא	'פולוס ואשר אתו'	24	ד	'הָאֵל'
25	כא	'אשר לא ימרו דבר מאלה רק'	23	ה	'מחוץ' שונה ל- 'לְיָד'
9	כב	'יַיְקָאוּ'	24	ה	'הכהן ו...'
16	כב	'בשם אדוני' שונה ל- 'בשמו'	25	ה	'לאמור'
20	כב	'בהִגָּתוֹ' שונה ל- 'מעשה'	3	ו	'הקודש' ('רוח הקודש')
9	כג	'אל נלחם באלוהים'	13	ו	'גדופים'
		(בנ"ב בסוגריים)	30	ז *	'יהוה' ('מלאך יהוה')
15	כג	'מחר'	37	ז	'אלוהיכם'
6	כד *	'ונחפוץ לשופטו על-פי תורתנו'	37	ז	'אליו תשמעון'

* יד 10	'המשיח' שונה ל- 'אלוהים'.
	(הערה: אם באמת קוראים
	'המשיח' בפס' 10 אזי הוא
	האלוהים בפס' 12. אם
	'המשיח' לא מופיע בפס' 10
	אלא 'אלוהים' אזי חסר אזכור
	לאלוהות ישוע בקטע הנדון).
יד 21	'יתנגף בו... או יִחַלֵּשׁ'
יד 22	'היש לך אמונה?' שונה ל- 'יש
	לך אמונה' (השאלה
	שונתה להצהרה)
* טו 8	'ישוע'
טו 24	'אבוא אליכם'
* טו 29	'בשורת' ('בשורת המשיח')
* טז 18	'ישוע'
* טז 24	כל הפסוק הושמט

הראשונה אל-הקורינתיים

א 14	'אודה לאלוהים'
	שונה ל- 'תודה לאל'
* ב 13	'הקודש' ('רוח הקודש')
ה 1	'סִפָּר'
* ה 4	'המשיח' הושמט פעמיים
* ה 5	'ישוע'
* ה 7	'בעדנו'
* ו 20	'וברוחכם אשר לאלוהים המה'
ז 5	'ולתענית' (צום)
ז 39	'על-פי התורה'
* ט 1	'המשיח'
* ט 18	'המשיח' ('בשורת המשיח')
ט 22	'כִּי' ('כִּחְלַשׁ')
* י 9	'המשיח' שונה ל- 'יהוה'
י 11	'כול' (בראשית המשפט)
י 23	'לי' ('ברשותי' או 'מותר לי')
י 28	'כי ליהוה הארץ ומלואה'
* יא 24	'קחו אכלו' (מדובר על
	סעודת האדון)

* כד 7	כל הפסוק הושמט
* כד 8	'ויצו את שוטניו כי בוא
	יבוא לפניך'
כד 15	'המתים' ('תחיית המתים')
כד 26	'למען יתירהו'
כה 16	'למות' ('מנהג הרומים למסור
	איש למות')
כו 30	'ויהי בדברו הדבר הזה'
כח 16	'העביר שר המאה את האסירים
	של שר הצבא'
* כח 29	כל הפסוק הושמט

אל-הרומים

א 29	'זנות'
א 31	'נוטרי שנאה'
ו 11	'אדוננו'
* ח 1	'המתהלכים לא לפי הבשר כי
	אם לפי הרוח'
ח 28	'הכול יפעל יחד להטיב להם'
	שונה ל- 'אלוהים גורם לכך
	שכל הדברים חוברים יחד
	לטובת'
ט 28	'כי הוא מכלה דבר וחורץ
	בצדקה'
ט 31	'צדקה' (בפעם השנייה)
ט 32	'התורה' ('מעשי התורה')
י 1	'בעד ישראל'
י 15	'מבשר שלום'
י 17	'אלוהים' ('דבר אלוהים')
	שונה ל- 'המשיח'
יא 6	'ואם הייתה מתוך המעשים
	איננו עוד חסד כי לולי כן
	המעשה יחדל להיות מעשה'
* יג 9	'לא תענה עד שקר'
* יד 6	'ואשר איננו שומר את היום
	איננו שומר לאדון'

7	ד	'האלוהים על ידי המשיח'
		שונה ל- 'מטעם האלוהים'
21	ה	'ציוחות' (ראה מרגליות)
15	* ו	'במשיח ישוע'
17	* ו	'האדון'

אל-האפסים

18	א	'עיני בינתכם'
9	* ג	'על ידי ישוע המשיח'
14	* ג	'אדוננו ישוע המשיח'
6	ד	'כולכם' שונה ל- 'הכול'
17	ד	'יתר'
9	* ה	'פרי הרוח' שונה ל- 'פרי האור'
21	ה	'יראת אלוהים'
		שונה ל- 'יראת המשיח'
30	ה	'מבשרו ומעצמיו'
10	ו	'אחי'

אל-הפיליפיים

16-17	א	בנוסחים המודרניים פס' 16 הוא בפועל פס' 17 ולהיפך
16	* ג	(להתהלך) 'בקנה מידה אחד ובדעה אחת'
13	* ד	'בעזרת המשיח הנותן'
		שונה ל- 'בעזרתו של הנותן'
23	ד	'עם כולכם'
		שונה ל- 'עם רוחכם'

אל-הקולוסים

14	* א	'בדמו'
28	* א	'ישוע'
2	ב	'האלוהים האב והמשיח'
		שונה ל- 'האלוהים, המשיח'
7	ב	'בה'
11	ב	'החוטא'
18	* ב	'אשר לא ראה'
		שונה ל- 'מה שראה'

29	* יא	'שלא כראוי'
13	יב	'ל' ('השקינו לרוח אחד')
25	יד	'ובכן'
34	יד	'נשיכם' שונה ל- 'הנשים'
38	יד	'אל ידע' (לשון תוכחה)
		שונה ל- 'לא יוכר בו' (הצהרה)
47	* טו	'האדון' (אלוהות ישוע אינה ברורה)
55	טו	'ש'אול' ('איה שאול ניצחונך')
		שונה ל- 'מוות' ('איה ניצחונך מוות')
22	* טז	'ישוע המשיח'
23	* טז	'המשיח'

השניה אלי-הקורינתיים

10	א	'ועודנו מציל'
		שונה ל- 'ישוב ויצילנו'
6	* ד	'ישוע'
10	* ד	'האדון'
18	* ה	'ישוע'
4	ח	'לקבל' ('ויבקשו... לקבל את החסד') (ראה מרגליות)
24	ח	'ו' ('לפני הקהילות'). ('על כן הראו והוכיחו להם ולפני הקהילות את אהבתכם...')
7	* י	'למשיח' (בפעם השלישית)
6	יא	'נגלינו' שונה ל- 'הראינו'
31	* יא	'אדוננו' שונה ל- 'האדון'
31	* יא	'המשיח'
11	יב	'בהתהללי'
2	יג	'וכותב'

אל-הגלטים

1	ג	'משמוע אל האמת'
1	ג	'לנגד עיניכם'
17	ג	'במשיח' ('ברית אשר קיימה האלוהים במשיח')

השניה אל-טימותיאוס

א	1	'שליח ישוע המשיח'
		שונה ל- 'שליח המשיח ישוע'
א	11	'הגויים' ('ומורה הגויים')
*	19	ב 'שם המשיח'
		שונה ל- 'שם יהוה'
ד	1	'לכן'
*	1	ד 'האדון'
*	22	ד 'ישוע המשיח'

אל-טיטוס

א	4	'רחמים'
*	4	א 'האדון' הושמט ו-'ישוע
		המשיח' מופיע כ-' המשיח
		ישוע'
ב	7	'תמימה'

אל-פילימון

*	6	'ישוע'
*	12	'ואתה קבל נא אותי' הושמט

אל-העברים

*	3	א 'בעצמו'
*	3	א 'חטאינו' שונה ל- 'חטאים'
*	1	ג 'המשיח'
	6	ג 'בחזקה' ('להחזיק בחזקה')
	10	ו 'עמל אהבתכם'
		שונה ל- 'אהבתכם'
	12	ח 'לפשעיהם'
*	9	י 'אלוהי'
*	30	י 'נאום יהוה'
	34	י 'כבלי' שונה ל- 'אסירים'
*	11	יא 'יְתִיד'
*	13	יא 'ויבטחו' (או 'שוכנעו')
	20	יב 'או יֵרֶה תִּיָּרֶה בְּחַץ'

ב	20	'לכן'
*	6	ג 'על בני המרי' ('בנ"ב בסוגריים)
*	13	ג 'המשיח' שונה ל- 'האדון'
*	15	ג 'אלוהים' שונה ל- 'המשיח'
	24	ג 'כי' (כך השמטה זו של מסקנת השליח נהפכת להצהרה נפרדת)

הראשונה אל-התסלונים

ב	2	ב 'אך אחרי' שונה ל- 'אמנם קודם לכן'
*	19	ב 'המשיח'
*	11	ג 'המשיח'
*	13	ג 'המשיח'
	27	ה 'הקדושים' ('האחים הקדושים')

השניה אל-התסלונים

*	8	א 'המשיח'
*	12	א 'המשיח'
*	2	ב 'יום המשיח'
		שונה ל- 'יום יהוה'
*	4	ב 'כאלוהים' ('ישב... כאלוהים')

הראשונה אל-טימותיאוס

א	1	'האדון'
*	17	א 'חכם' ('חכם לבדו')
*	7	ב 'במשיח' ('אמת...במשיח')
	3	ג 'לא אוהב בצע כסף'
*	16	ג 'אלוהים' ('אלוהים נגלה בבשר'). (מומלץ לקרוא בנושא את מאמר מס' 103 של TBS בשם 'אלוהים נגלה בבשר')
ד	12	'ברוח'
ה	4	'טוב ו...' ('טוב ורצוי')
*	5	ו 'סור מאנשים כאלה'

ג 1	'ואכן כך אנחנו' הוסף לאחר 'בני האלוהים'
ג 14	'את אחיו' (אינו אוהב את אחיו)
ג * 19	'יודעים אנחנו ' שונה ל- 'נדע'
ד * 3	'המשיח כי בא בבשר'
ד * 19	'אנחנו אוהבים אותו'
ה * 7	שונה ל- 'אנחנו אוהבים'... 'בשמים האב הדבר ורוח הקודש ושלושתם אחד המה' 'שלושה המה המעידים בארץ...' (ראה מאמר של TBS מס' 102 - 'מדוע יוח"א ה 7-8 קיים בברית החדשה')
ה * 13	'למען תאמינו בשם בן האלוהים'
השלישית ליוחנן	
11	'אך' ('אך העושה רע')
איגרת יהודה	
* 1	'מקודשים' שונה ל- 'אהובים'
* 4	'אלוהים'
23	'ואת אלה תושיעו באימה' שונה ל- 'והושיעו אותם. על אחרים רחמו ביראה'
* 25	'החכם' ('החכם לבדו')
25	'לפני כל עולם' הוסף אחרי 'השלטון' בכמה תרגומים וגם בנ"ב
חזון יוחנן	
* א 5	'אהב אותנו... ורחץ אותנו' שונה ל- 'אוהב אותנו... ושחרר אותנו'
א 8	'הראשית והאחרית'
* א 9	'המשיח' הושמט פעמיים

איגרת יעקב	
א 26	'מִקָּם'
ב 18	'בלי מעשיך'
שונה ל- 'בלי מעשים'	
* ב 20	'מותה היא'
שונה ל- 'עקרה היא'	
ד 2	'אך' ('אך אין לכם')
ד * 4	'נואפים ונואפות'
שונה ל- 'מפירי נאמנות' (בנ"ב מופיעה המילה 'נואפות' אך לא 'נואפים')	
ה 16	'פשעיהם' שונה ל- 'חטאיכם'
ה * 20	'נפש' שונה ל- 'נפשו'
הראשונה לפטרוס	
א 16	'היו' ('היו קדושים') (לשון ציווי) שונה ל- 'תהיו' (לשון עתיד)
* א 22	'על ידי הרוח'
א 23	'לעולם'
* ג 15	'אלוהים' שונה ל- 'המשיח'
ד 14	'אצלם מנואץ הוא ואצלכם נכבד'
ה 8	'כי'
ה * 14	'אמן'
השניה לפטרוס	
* א 21	'קדושים' ('אנשי אלוהים קדושים')
ב 17	'לעולם'
ג 10	'בלילה'
ג * 10	'ישרפו'
הראשונה ליוחנן	
ב 7	'אחי' שונה ל- 'אהובי'
ב 7	'מראשית' (בפעם השנייה)
* ב 20	'ואתם יודעים הכול'. שונה ל- 'כולכם יודעים'.

יד 15	'לך' (כי באה לך)	א * 11	'אני האלף ואני התו הראשון והאחרון ו...'
טו 2	'ועל תָּנֶה'	א 11	'אשר באסיה'
טו 3	'הקדושים' שונה ל - 'הגויים'	א 17	'לי' (ויאמר לי)
טו 5	'יְהִינָה' שונה ל - 'כי'	א 20	'אשר ראית' (בפעם השנייה)
טז 5 *	'אדון'	ב 9	'מעשיך'
טז 7	'אחר מן' (בלי מילים אלה יהיה זה המזבח שהוא חפץ דומם שמדבר)	ב 13	'מעשיך ו...'
טז 14	'יתבל' ('מלכי הארץ ותבל כולה')	ב 15	'אשר אני שונא'
טז 17	'השמים' (מהיכל השמים)	ג 4	'גם' ('גם בסרדיס')
יז 1	'ידבר אלי לאמור'	ג 11	'הנני' שונה ל - 'אני'
יח 2	שונה ל - 'דבר אתי'	ה 4	'ולקרוא'
יח 2	'ייקרא בכוח בקול עז'	ה 5	'להתיר'
יח 6	שונה ל - 'קרא בקול חזק'	ה 6	'וְהִנֵּה'
יח 6	'לכם' ('גמול שגמלה לכם')	ה 14	'עשרים וארבעה' (הזקנים)
יט 1 *	'ליהוה' ('ליהוה אלוהינו')	ה * 14	'לְחֵי עוֹלְמֵי הָעוֹלָמִים'
כ 12 *	'לפני האלוהים'	ו * 1, 3,	
כא 2	שונה ל - 'לפני הכסא'	ו 7, 5	'וְרָאָה' ('בוא וראה')
כא 2	'אני יוחנן'	ו 12	'וְהִנֵּה'
כא 9	'אֲלֵי' (בא אלי)	ז * 8-5	'חתומים' הושמט 10 פעמים מתוך 12 אזכורים
כא 10	'העיר הגדולה ירושלים הקדושה' שונה ל - 'עיר הקודש, ירושלים'	ח * 13	'שמעתי מלאך' שונה ל - 'שמעתי נָשֵׁר'
כא 24	'הנושעים' ('הגויים הנושעים')	י 4	'אֲלֵי'
כב 1	'יד'	י * 1	'ויעמוד המלאך ויאמר'
כב 14 *	'העושים את מצוותיו' שונה ל - 'המכבסים את גלימותיהם' (בהערת שוליים בנ"ב מוסבר ש'העושים את מצוותיו' הוא נוסח אחר)	יא * 4	שונה ל - 'ונאמר לי'
כב 19 *	'ספר החיים' שונה ל - 'עץ החיים'	יא * 4	'אלוהי' שונה ל - 'אדון'
		יא * 17	'ויבוא'
		יב 12	'יושבי' ('יושבי ארץ וים')
		יב * 17	'המשיח'
		יד * 5	'לפני כסא האלוהים'
		יד 8	'העיר'
		יד 12	'בזה' (בפעם השנייה) - 'בזה השומרים'

מספר הפסוקים שהושמטו בשלמותם - 15

מספר הפעמים ש-'ישוע' הושמט - 45

מספר הפעמים ש-'המשיח' הושמט - 26

מפתח טקסטואלי לברית החדשה

חלק ב

רשימה של השמטות ושינויים

המופיעים בחלק מהגרסאות המודרניות של הברית החדשה בשפות אחרות

אם לא צוין אחרת כל חילוף נוסח ברשימה מייצג השמטה מן הנוסח המסורתי המקובל. כוכבית מציינת השמטה חמורה או בעיה דוקטרינרית.

יט 29	'או אישה'
כא 4	'כל זה' שונה ל- 'עכשיו זה'
כא 44	בכמה גרסאות כל הפסוק מושמט
* כב 37	'ישוע'
* כד 2	'ישוע'
כו 60	'עדי שקר' (פעם שנייה)
כח 2	'מן הפתח'

הבשורה על-פי מרקוס

* א 1	'בן אלוהים' מושמט בכמה גרסאות
* א 41	'ישוע'
ד 9	'להם'
* ה 19	'ישוע'
* ו 34	'ישוע'
ז 24	'וצידון'
* ז 27	'ישוע'
* ח 1	'ישוע'
* ט 45	'אל האש הבלתי נכבית'
י 24	'לבוטחים בעושר'

הבשורה על-פי מתי

א 7	'אסא' שונה ל- 'אסף'
א 10	'אמון' שונה ל- 'עמוס'
* ד 12	'ישוע'
* ח 3	'ישוע'
* ח 7	'ישוע'
ח 15	'הם' שונה ל- 'הוא'
* ט 12	'ישוע'
ט 14	'הרבה'
ט 35	'בָּעֵם'
* יג 36	'ישוע'
* יד 25	'ישוע'
יד 30	'סוערת'
טו 6	'או אמון'
טו 16	'ישוע'
טז 4	'הנביא'
יז 11	'ישוע' שונה ל- 'הוא'
יז 22	'בהיותם או בשהותם'
	שונה ל- 'בהיאספם'
* יח 2	'ישוע'
יח 29	'לרגליו'

* יד 22 'ישוע'

הבשורה על-פי יוחנן

'הבן היחיד'	18	א *
שונה ל- 'האלוהים היחיד'		
'להם'	22	ב
'ישוע'	2	ג *
האב' שונה ל- 'הוא' (ב-RSV)	16	ח *
באנגלית על יסוד מהדורת Westcott Hort של הברית החדשה ביוונית)		
'ישוע'	21	ח *
'בריכת'	11	ט
'כאשר' שונה ל- 'מפני'	41	יב
'ישוע'	3	יג *
'לכם'	3	טז
'אבי' שונה ל- 'אב'	10	טז
'ישוע'	39	יט *
'נאספו'	19	כ

מעשי השליחים

'לקחתם'	23	ב
'שליחים' שונה ל- 'אנשים'	34	ה
'ישוע' ('האדון ישוע')	29	ט *
כפי שמופיע בפס' 28		
בנוסח הביקורת)		
'המשיח'	11	טו *

אל-הרומים

'המשיח' ('בשורת המשיח')	16	א *
'על כל'	22	ג
'בָּאמונה' או 'על ידי אמונה'	2	ה
'בעדנו' מושמט או מופיע בסוגריים	26	ח *
'קם'	9	יד *
'המשיח'	20	טז *

הבשורה על-פי לוקס

'והנה'	9	ב
'ושניהם ישָמרו'	38	ה
'לכם'	26	ו
'מאוצר לבו'	45	ו
'ישוע'	38	ח *
'ישוע'	60	ט *
'אבינו' שונה ל- 'אבא'	2	יא *
'הנביא'	29	יא
'ישוע'	2	יג *
'חמור' שונה ל- 'בן'	5	יד
'ישוע'	63	כב *
כב 68		
כג 34		
'וגם לא תשחררו אותי' 'ויאמר ישוע: אבי סלח להם כי אינם יודעים מה הם עושים' (בכמה גרסאות המשפט מופיע בסוגריים או נאמר שהמשפט הזה אינו במקור היווני)		
כג 43		
כג 45		
'ותחשך השמש' שונה ל- 'בהיות השמש מעורפלת', 'אורה התחלש' או מוספת הערת שוליים המסבירה את התופעה הטבעית הזאת 'הוא איננו פה הוא קם לתחיה' - בכמה גרסאות המשפט מושמט או נתון בסוגריים או שניתנת הערת שוליים בעייתית		
כד 40, 52		
שני הפסוקים מושמטים (ב-RSV באנגלית, על יסוד מהדורת Westcott Hort של הברית החדשה ביוונית)		

הראשונה אל-התסלוניקים

- * א 1 'מאת האלוהים אבינו והאדון ישוע המשיח'
ג 2 'משרת'

הראשונה אל-טימותיאוס

- * ג 16 'אלוהים' שונה ל- 'הוא'
או 'אשר'
ה 16 'מאמין או' ('מאמין או מאמינה')
ו 7 'יודוע'

אל-העברים

- * ב 7 'ותמשילהו במעשי ידיך' מושמט בגרסאות רבות
ז 21 'על דברתי מלכי צדק'
י 34 'בשמיים'
* יא 37 'נבחננו' מושמט במרבית הגרסאות

איגרת יעקב

- א 19 'על כן' שונה ל- 'יודעים אתם זאת' ובמשפט שלאחריו **הוספה** המילה 'אך' ('אך יהי כל איש')
ב 18 'מעשי' שונה ל- 'מעשים'
ה 5 ו- 'אמונתני' שונה ל- 'אמונה' 'כמו'

הראשונה לפטרוס

- * ד 1 'בעדנו' (המשיח סבל בעדנו)
* ה 10 'ישוע'
ה 11 'כבוד נְ-'

השניה לפטרוס

- ג 9 'לנו' שונה ל- 'לכם'

הראשונה אל-הקורנתיים

- ב 4 'בני אדם' (חוכמת בני אדם)
* יא 24 'הנבצע' (גוף ישוע)
* יא 29 'האדון' ('גוף האדון')
טו 55 'איה עוקצך המוות? איה ניצחונך שְאול? שונה ל- 'איה ניצחונך המוות? איה עוקצך המוות?'

השניה אל-הקורנתיים

- ט 10 לשון התפילה או המשאלה שבפסוק מופיעה כהצהרה לגבי העתיד
י 8 'לנו' ('נתן לנו האדון לבנות')

אל-הגלטים

- * א 15 'אלוהים' שונה ל- 'הוא'
ד 24 'ה' ('שתי הבריתות')
ה 19 'ניאוף'

אל-האפסים

- א 10 'הן' ('מה שבשמים') 'והן' ('מה שבארץ')
ד 9 'בראשונה'

אל-הפיליפיים

- ג 3 'האלוהים ברוח' שונה ל- 'ברוח אלוהים'

אל-הקולוסים

- * א 2 'והאדון ישוע המשיח'
* ג 22 'אלוהים' שונה ל- 'האדון'

חזון יוחנן

* כ 9 'מאת אלוהים'
כא 5 'אלי'

הראשונה ליוחנן

* א 7 'המשיח'

השניה ליוחנן

האדון' 3
'המשיח' (בפעם השנייה) 9

האחדות, ההשראה והשימור של הכתובים

הכתובים הם יחידה אחת שלמה. כדי להבין היטב את הדוקטרינות של דבר אלוהים, עלינו להשוות עניינים רוחניים לעניינים רוחניים כפי שהם מופיעים בדבר אלוהים כולו. אין לחלק אחד של הכתובים סמכות רבה יותר מזו של חלק אחר. דבר אלוהים הוא מקשה אחת בעלת סמכות שווה בכל חלקיה. קיומו של טקסט אחד והשימוש בו, תורמים לאיחוד הרוחני של הקהילה עם תורתיה ואורח חייה. גוף המשיח לא קיבל שני נוסחים שונים של התנ"ך ושל הברית החדשה. יש רק התגלות אחת, רק אדון ומשיח אחד - ישוע, שהוא אותו האחד אתמול היום ולעולמים (עבר' יג 8). הכתובים עצמם שמים דגש רב על אחדות הקהילה **"וְהִנְנִי מְפָצִיר בְּכֶם, אֲחֵי, בְּשֵׁם אֲדֹנָי יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ, לְהִיּוֹת כְּלֶכֶם פֶּה אֶחָד וְלֹא תִהְיֶינָה מַחְלָקוֹת בְּקִרְבְּכֶם, כִּי אִם-מְשָׁלְמִים תִּהְיוּ יַחְדוֹ בְּלֵב אֶחָד וּבְתַמִּימוֹת דְּעִים"** (קור"א 10).

תנועות פילוסופיות כדוגמת ביקורת המקרא, ביקורת ספרותית והתיאוריות האבולוציוניות, ערערו את האמונה המשיחית שהייתה קיימת מאות בשנים, וזרעו ספקות בקרב אנשים רבים בנוגע לסמכותו של דבר אלוהים. הקהילה השתמשה במשך אלף שמונה מאות וחמישים שנה בטקסט מסוג אחד - הטקסט הביזנטי, שנקרא גם טקסט הרוב. באמצע המאה התשע עשרה נערך טקסט חדש - הנוסח הביקורתי. מאז ואילך, הנוסח הזה ותרגומים של הברית החדשה המבוססים עליו, עוררו מחלוקות ופילוגים בקהילה.

תרגומים מודרניים של כתבי הקודש מתיימרים לעזור לקורא להבין את הכתובים בקלות רבה יותר, וזוהי מטרה הראויה לשבח. השפה בתרגומים אלה פשוטה וידידותית למשתמש **אבל** ברבים מן התרגומים יש טעויות חמורות. לעתים, המוציאים לאור של כתבי הקודש אינם מסבירים לקהל הקוראים מדוע פסוקים שלמים או חלקים מהם, נעדרים מן הטקסט. להלן רק כמה דוגמאות לפסוקים שלמים שאינם מופיעים בברית החדשה בתרגום החדש: **מתי יז 21, יח 11, כג 14; מרק' ז 16, ט 44, ט 46, יא 26, טז 9-20 (בסוגריים); לוקס יז 36, כג 17; יוח' ה 4; מה"ש ח 37, טו 34, כח 29; רומ' טז 24.**

טענתם של התומכים בנוסח הביקורתי שלהשמטות ולהבדלים אין כל השפעה על אופייה של שום דוקטרינה חשובה, אינה נכונה. לדוגמה, הכינוי 'משיח' הושמט עשרים ושש פעמים מן הברית החדשה בתרגום החדש. לכל אזכור של הכינוי הזה, יש הקשר תיאולוגי והשלכה דוקטרינרית. לדוגמה: ביוחנן ו' 69 בטקסט של דליטש כתוב: **"וְאֵנְחָנוּ הָאֱמָנוּ וְנִדְעַ בְּכִי אֵתָהּ הַמְּשִׁיחַ, בֶּן-אֵל חַי"**. לעומת זאת, בתרגום החדש כתוב: **"וְאֵנְחָנוּ הָאֱמָנוּ וְיִדְעֵנוּ שְׂאֵתָהּ קְדוֹשׁ הָאֱלֹהִי"**. כך ניתן לראות כי בתרגום החדש נעדרת ההתייחסות למשיחיותו של ישוע, לאלוהותו ולהיותו בן האלוהים. אין ספק שאלה הן דוקטרינות חשובות. הנוסח הביקורתי מציג העדפה אוניטרית (אמונה בקיומה של ישות אלוהית אחת בלבד ולא שלוש - האב, הבן ורוח הקודש), החותרת בצורה נרחבת תחת אושיות אלוהותו של ישוע המשיח.

הדוקטרינה של השראת הכתובים

בקרב הקהילות קיימת הבנה מעטה של הדוקטרינה של השראת אלוהים, אך היא חשובה מאין כמוה, ועל המאמינים, ובמיוחד המתרגמים, לדבוק בה בכל כוחם. חוסר התחשבות בדוקטרינה זו במהלך תרגום הכתובים, יוביל לתרגום שאינו מייצג נאמנה את דבר אלוהים. אמנם אין תרגום מושלם אך כל תרגום של דבר אלוהים חייב להיות נאמן לשפת המקור. כתבי הקודש נקראים 'דבר אלוהים' מפני שהם ניתנו בהשראה ישירה מאלוהים.

למה אנו מתכוונים כאשר אנו מדברים על השראה? 1. יש האומרים שהיא בסך הכול השגחת אלוהים על המחברים בכדי למנוע טעויות גסות. 2. יש האומרים שלמחברים הייתה הארה מיוחדת אך הנושאים והמילים היו נתונים לשיקול דעתם. 3. יש האומרים שרק חלק מכתבי הקודש נכתבו בהשראה. שלוש הדעות האלה שגויות מיסודן והן אינן היחידות בנושא.

מה מלמדים הכתובים על השראה? דבר אלוהים דן רק בסוג אחד של השראה. זוהי השראה מלאה של כל חלקי הכתוב, ויש המכנים אותה 'השראה שלמה' (Plenary Inspiration). התנ"ך מסביר את טבעה של ההשראה בצורה הבאה: **"וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת-דָּוִד וַיִּגַע עַל-פִּי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִנֵּה נֹתְתִי דְבָרִי בְּפִיךָ"** (ירמ' א' 9). **"...הִנְנִי נֹתֵן דְּבָרִי בְּפִיךָ לְאֵשׁ"** (ירמ' ה' 14). בישעיה נ"א, אלוהים מציג את שמו המפואר ומוסיף בפס' 16: **"וְאֵשׁ דְּבָרִי בְּפִיךָ"**. בדבר' יח 18-19, אלוהים פונה אל משה בהבטחה על אודות המשיח: **"נִבְיָא אֶקִּים לָהֶם מְקַרְבֵּי אַחֵיהֶם כְּמוֹךָ"**

וְנִתַּנִּי דְבָרִי בְּפִי וְדַבֵּר אֵלֵיהֶם אֶת כָּל-אֲשֶׁר אֶצְנֶנּוּ: וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא-יִשְׁמַע אֶל-דְּבָרֵי אֲשֶׁר יְדַבֵּר בְּשֵׁמִי אֲנֹכִי אֲדַרְשׁ מֵעַמּוֹ."

הברית החדשה מאשרת את סמכות אלוהים בכתובים באומרה: "כִּי כָל-הַכְּתוּב נִתַּן בְּהִשְׁרָאת אֱלֹהִים וּמוֹעִיל לְהוֹרֹת וּלְהוֹכִיחַ וּלְיַשֵּׁר וּלְהַדְרִיךְ בְּמַעְגְלֵי צְדָק" (טימ"ב ג 16). משמעות המילה ביוונית theopneustos היא 'בהשראת אלוהים' או 'נִיפַח אֱלֹהִים'. "וְעַתָּה דַבֵּר הַנְּבוּאָה יוֹתֵר קִיָּם (מהימן, ודאי) אֶתְנוּ; וְהִטִּיבְתֶם עֲשׂוֹת אֲשֶׁר שְׁתֶּם לְבַבְכֶם אֵלָיו, כְּמוֹ אֶל-נֵר מְאִיר בְּמִקּוֹם אֶפֶל, עַד-כִּי יִבְקַע אֹר הַיּוֹם וְזָרַח כּוֹכַב הַנֶּגֶה בְּלִבְבְּכֶם" (פטר"ב א 19). דבר אלוהים אינו אגדה או המצאה של בני אדם. דבר אלוהים הוא ודאי ומהימן יותר מקול אלוהים ששמעו כיפא, יעקב ויוחנן על ההר כשישוע לבש הדר: "זֶה-בְּנֵי יְדִידֵי אֲשֶׁר רָצִיתִי בּוֹ אֵלָיו תִּשְׁמְעוּן" (מתי יז 5). "כִּי מֵעוֹלָם לֹא-יִצְאָה נְבוּאָה בְּרָצוֹן הָאָדָם כִּי אֲנֹשִׁי אֱלֹהִים הַקּוֹדְשִׁים דְּבָרוֹ כְּאֲשֶׁר נִשְׁאַם רוּחַ הַקְּדוֹשׁ" (פטר"ב א 21. ראה גם פס' 16-18). בברית החדשה היוונית, המילה 'כתובים' לעולם איננה מתייחסת לכתובים כלשהם, אלא לכתבי הקודש בלבד. כאמור, המילה היוונית theopneustos פירושה 'בהשראת אלוהים' או 'נִיפַח אֱלֹהִים' ואפשר להשוות אותה ל-'אלוהים שם את דברו', להבדיל מהשימוש הרגיל במילה 'השראה' שנאמרת על רעיונות של אמן או מוזיקאי. המילים 'כָּל-הַכְּתוּב נִתַּן בְּהִשְׁרָאת אֱלֹהִים' מתייחסות לא רק לתנ"ך, שטימותיאוס הכיר היטב מילדותו, אלא גם לספרי הברית החדשה. דוקטרינת ההשראה הוגדרה היטב כלהלן: "האצלה אלוהית יוצאת דופן על המורים בזמן שהם מלמדים, בין אם בעל פה ובין אם בכתב, המלמדת אותם איך ומה עליהם לומר או לכתוב" (השווה ל: שמ"ב כג 1-2; מה"ש ד 24-25; פטר"ב א 21). ההשראה מעניקה את סמכות אלוהים לכל מילה ומילה בכתבי הקודש. השראה מילולית אינה הכתבה מכנית. כתבי הקודש נכתבו בהשראת אלוהים, וכל תוכנם - הסיפורים, הנבואות, הציטוטים, המושגים, הביטויים והמילים - כתוב כפי שאלוהים קבע.

שימור הטקסט היווני והעברי בידי ההשגחה העליונה

על כל מאמין מוטלת החובה לעשות כמיטב יכולתו כדי לשמור על כתבי הקודש ולהעביר את דבר אלוהים הלאה לדורות הבאים. על הקהילה לשמור ולהשגיח היטב על הכתובים, אפילו על החלק הקטן ביותר שבהם. גם בתנ"ך וגם בברית החדשה

קיימות אזהרות כבדות משקל לא להוסיף על דבר אלוהים ולא לגרוע ממנו. מאזהרות אלה משתמע בביורו שאנו יודעים או יכולים לדעת מהם כתבי הקודש, כמה ספרים הם מכילים ומהו הטקסט הכלול בהם. בדברים ד 2 מופיעה האזהרה הבאה: **"לא תִסְפוּ עַל-הַדָּבָר אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה אֶתְכֶם וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ לְשִׁמּוֹר אֶת-מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה אֶתְכֶם"**. אזהרה זו היא סייג (גדר) המגן ושומר על הכתובים. אין לגרוע מהם דבר – לא ספר, לא פרק, לא פסוק, לא מילה ולו הקטנה ביותר, לא אות ולו הקטנה ביותר, ולא יוד אחת או תג אחד. שים לב למילות האזהרה: **"הַדָּבָר אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה אֶתְכֶם"**. מילים אלה מורות על סמכות אלוהית, מצווה מאלוהים הכול יכול. אוסף כתבי הקודש ("הקנון") נחתם, ואין להוסיף עליו או לגרוע ממנו.

פרשנותו של מת'יו הנרי לדברים ד 2

"היהודים מבינים שהפסוק אוסר על כל שינוי בטקסט או באות הכתב, ואף לא ביד או בתג הקטנים ביותר. אנו חייבים רבות להקפדה ולדייקנות הרבה שבהן הם שמרו, בהשגחת אלוהים, על הטוהר והשלמות של התנ"ך. סייג דומה קיים גם לגבי הברית החדשה. **"מַעֲיֵד אֲנִי בְּכָל-הַשְּׁמַע דְּבָרֵי נְבוּאָת הַסֵּפֶר הַזֶּה אֲשֶׁר אִם-יֹוֹסֵף אִישׁ עֲלֵיהֶם יוֹסֵף עָלָיו הָאֱלֹהִים אֶת-הַמְּכֹות הַכְּתוּבוֹת בְּסֵפֶר הַזֶּה: וְאֲשֶׁר יִגְרַע מִדְּבָרֵי סֵפֶר הַנְּבוּאָה הַזֹּאת יִגְרַע הָאֱלֹהִים אֶת-חֶלְקוֹ מֵעַץ הַחַיִּים וּמַעִיר הַקִּדָּשׁ הַכְּתוּבִים בְּסֵפֶר הַזֶּה"** (התג' כב 18-19).

פרשנותו של מת'יו הנרי להתגלות כב 18-19

"האיסור על גריעה או הוספה זוכה לחיזוק באמצעות גזירה חמור ביותר, המגנה את כל מי שיעז להשחית או לשנות את דבר האלוהים, בין שבאמצעות הוספה לו ובין שבאמצעות גריעה ממנו, ומקללת אותו. מי שמוסיף לדבר אלוהים, מביא על עצמו את כל המכות הכתובות בספר זה, ומי שגרוע מדברי הספר הזה, מנשל את עצמו מכל ההבטחות והברכות המוזכרות בספר. האזהרה הזאת כמוה כלהט החרב המתהפכת, שמטרתה לשמור על קנון הכתובים ממגען של ידיים טמאות. סייג שכזה אלוהים הציב לתורה (דב' ד 2) ולתנ"ך כולו (מלא' ג 22) ועתה, באופן החמור ביותר, לכל כתבי הקודש; ובכך הוא מבטיח לנו שהם ספר בעל אופי מקודש ביותר, בעל סמכות אלוהית וחשיבות עליונה ומכאן הדאגה וההקפדה המיוחדת של אלוהינו האדיר."

אם כן, מה עלינו לחשוב על העימות הקיים בין הנוסח הביקורתי לבין הנוסח המקובל? מהעימות עולה שהייתה הוספה לכתובים או גריעה מהם. תומכי הנוסח הביקורתי טוענים שבוצעה הוספה, אך מי עשה זאת ומתי? הסופרים היוונים העתיקו את הברית החדשה ברחבי האימפריה הביזנטית במשך מאות בשנים, ותמיד הוא היה אותו הטקסט במרבית כתבי היד. תיאוריות שונות הומצאו בכדי לתמוך בטענתם של התומכים בנוסח הביקורתי שהטקסט הביזנטיני נוצר על ידי מיזוג של סוגי טקסט שונים, אך עד היום לא הוצגו כל ראיות והוכחות לטענה זו. החוקרים ווסקוט והורט, שערכו את הנוסח הביקורתי, סיפקו טקסט שהם בחרו בהתאם לדעתם הסובייקטיבית. בטקסט הזה הושמטו כחמישה עשר אחוזים מן הטקסט המסורתי (המקובל) של הברית החדשה.

במקומות רבים בברית החדשה, ישוע מתייחס לכתוב כאל טקסט שלם שאין לשנותו. בדרכו לעמאוס, שאל ישוע את שני התלמידים: **"מָה הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם נֹשְׂאִים וְנֹתְנִים בָּהֶם יַחְדּוֹ בְּדֶרֶךְ וַיִּפְנִיכֶם זַעֲפִים?"** (לוקס כד 17). בהמשך הוא אמר להם: **"הוּי חֲסְרֵי דַעַת וְכַבְּדֵי לֵב מִהֶאֱמִין בְּכָל אֲשֶׁר-דָּבְרוּ הַנְּבִיאִים: הֲלֹא עַל-הַמְּשִׁיחַ הָיָה לְסֹבֵל אֶת-כָּל-זֹאת וְלָבוֹא אֶל-כְּבוֹדוֹ; וַיַּחַל מִמֶּשֶׁה וּמִכָּל-הַנְּבִיאִים וַיִּבְאֵר לָהֶם אֶת-כָּל-הַכְּתוּבִים הַנֶּאֱמָרִים עָלָיו"** (פס' 25-27). **"וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֵלֶּה הֵם הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם בְּעוֹד הֵייתִי עִמָּכֶם כִּי הִמְלֵא יִמְלֵא כָּל-הַכְּתוּב עָלַי בְּתוֹרַת מֹשֶׁה וּבְנְבִיאִים וּבְתַהֲלִים: אִזּוּ פָתַח אֶת-לִבְבִּם לְהַבִּין אֶת-הַכְּתוּבִים: וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כֹּן כְּתוּב וְכֹן נִגְזַר אֲשֶׁר יַעֲנֶה הַמְּשִׁיחַ וַיְקוּם מִן-הַמַּתִּים בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי: וְאֲשֶׁר תִּקְרָא בְּשֵׁמוֹ תִּשְׁנֹבֶה וְסִלִּיחַת הַחַטָּאִים בְּכָל-הַגּוֹיִם הַחַל מִירוּשָׁלַיִם: וְאַתֶּם עֲדִים בְּזֹאת"** (פס' 44-48).

התנ"ך נשתמר באמצעות נוסח המסורה. הברית החדשה ניתנה על ידי אלוהים ביוונית קוינה (Koine) ונשתמרה בנוסח המסורתי (המקובל). בהתאם למטרתו של אלוהים, הבטחתו ומצוותו, היה צריך לכתוב עותקים מדויקים ומהימנים של תורת ה'. בימי התנ"ך היו הרשויות האזרחיות והדתיות גוף אחד. על המלכת מלכים, התורה מצווה: **"וְהָיָה כְּשִׁבְתֶּם עַל פְּסָא מִמְּלַכְתּוֹ וְכָתַב לוֹ אֶת-מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל-סֵפֶר מַלְפָּנַי הַכְּהֻנִּים הַלְוִיִּם: וְהִיְתָה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ כָּל-יְמֵי חַיָּו לְמַעַן יִלְמַד לִירְאָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהָיו לְשִׁמּוֹר אֶת-כָּל-דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְאֶת-הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לַעֲשׂוֹתָם"** (דבר' יז 18-19).

היהודים נקראו לשמור את הטקסט המקראי. **"וְעַתָּה, מֵה-הוּא יִתְרוֹן הַיְהוּדִי וּמֵה-הִיא תוֹעֵלַת הַמִּילָה? הַרְבֵּה מִכָּל-פְּנִים. בְּרִאשׁוֹנָה, כִּי-הִפְקִדוּ בְּיָדָם דְּבָרֵי**

אֱלֹהִים (רומ' ג 1-2). חשוב להבין כי במילים '**הַפְּקֹדוּ בְיָדְסִי**' נאמר שניתנה להם אחריות כבדת משקל להשגיח ולשמור על כתבי הקודש. "**קְדָם יָדַעְתִּי מֵעֲדֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם יִסְדָּתְם**" (תהי' קיט 152). "**כִּי אֲמֹן אֲמַר אֲנִי לָכֶם עַד כִּי־יַעֲבְרוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ לֹא תַעֲבֹר יוֹד אַחַת אוֹ־קוֹץ אֶחָד מִן־הַתּוֹרָה עַד אֲשֶׁר יִקְיָם הַכֹּל**" (מתי ה 18, כד 35). סמכות הטקסט של הברית החדשה, שווה לסמכות הטקסט של התנ"ך. "**הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ יַעֲבֹרוּ וְדָבְרִי לֹא יַעֲבֹרוּ**" (מתי כד 35). "**כִּי כָל־בְּשָׂר חָצִיר וְכָל־כְּבוֹד אִישׁ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה: יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ וְדָבַר יִהְיֶה יָקוּם לְעוֹלָם וְהוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר בָּשָׂר לָכֶם**" (פטר"א א 24-25).

כיצד שימרו היהודים את הטקסט המקראי? אחד האמצעים הוא 'המסורה', רישום הערות בכתב יד קטן בשולי הטקסט, מעליו ומתחתיו. מטרת המסורה הייתה לשמר את נוסח המקרא. את זאת עשו חכמי המסורה בין השאר באמצעות רישום המיקום ומספר הפעמים של הופעת כל המילים וצירופי המילים החשובים, מספר הפעמים שבהן מופיעה כל אות מאותיות האלף-בית בכל חלק וספר בתנ"ך וגם בתנ"ך כולו, ומציאת הפסוק והמילים האמצעיים בכל ספר ובכל התנ"ך. המטרה המפורשת של כל העבודה הרבה הזאת, הייתה לשמר את הטקסט.

הטקסט של הברית החדשה הוא בעל חשיבות זהה לזו של הטקסט בתנ"ך. האם אין זו חובתנו לשמר את דברו הקדוש של אלוהים בברית החדשה ולהשגיח עליו באותה דבקות שאפיינה את הסופרים וחכמי המסורה? הם שמרו על כל יוד ועל כל תג בעוד החלק הארי בקהילת המאמינים מוכן לאפשר לחמישה עשר אחוזים מן הטקסט של הברית החדשה ללכת לאיבוד, כאילו מעולם לא היו חלק מן הטקסט שנכתב בהשראת אלוהים. הטקסט של הברית החדשה, נשמר ברוב כתבי היד ומכונה בצדק 'טקסט הרוב'. טעויות ושגיאות אכן קיימות בחמשת האלפים ושבע מאות כתבי היד, אך רוב כתבי היד מאשרים את הטקסט שאלוהים שימר. לעומת זאת, במאה התשע עשרה, ליקטו כמה חוקרים באופן סובייקטיבי את 'הנוסח הביקורתי' ובססו אותו על כתבי יד אחדים שמתוכם שניים הם העיקריים: הקודקס וְתִיקוֹס (שנשמר על ידי הוותיקן במשך יותר מחמש מאות שנה) והקודקס סינאיטיקוס (שנתגלה במנזר סנטה קתרינה שעל הר סיני בשנת 1859). החוקרים ווסקוט והורט, שערכו את הנוסח הביקורתי, היו אלה שהעדיפו את הכתוב בכתבי היד הספורים הללו על פני העדות הברורה של 'טקסט הרוב'. הם העדיפו להסתמך על חמישה כתבי יד מתוך אלף ולהתעלם מקיומם של תשע מאות תשעים וחמישה הטקסטים הנותרים. נשאלת השאלה: מדוע? סיבה אחת לטענתם הייתה שכלל שכתב היד עתיק יותר, כך הוא

נאמן יותר למקור. כתבי היד התבלו מרוב שימוש, אך אלה שבהם נמצאו שגיאות רבות, הוצאו מכלל שימוש, נקברו או אוחסנו. מסיבה זו בדיוק, יש לפקפק בכתב יד עתיק וכמעט שלם. לדוגמה: ניקח כתב יד מן המאה התשיעית שהועתק מכתב יד מן המאה השלישית, שיכול היה להיות העתק של הכתב המקורי. לעומתו ניקח כתב יד מן המאה החמישית שהועתק מאה פעמים בין המאה הראשונה והמאה השלישית. במקרה הזה, כתב היד מן המאה התשיעית תואם יותר את המקור מאשר כתב היד הקדום יותר מן המאה החמישית. מכאן שגילו של כתב יד עתיק יותר אינו מעיד בהכרח על היותו נאמן יותר למקור.

האם אלוהים היה מרשה לדברו ללכת לאיבוד בחלקו או במלואו במשך אלף שמונה וחמישים שנה? אחת מהצהרות האמונה מצהירה שכתבי הקודש "**נכתבו בהשראה ישירה של אלוהים ובהשגחתו המיוחדת, נשמרו טהורים לכל אורך הדורות** ועל כן הם נאמנים לכתבים המקוריים" (הצהרת האמונה של וסטמינסטר, פרק א סעיף 8). הצהרה מפורסמת אחרת טוענת "האלוהים הכול יכול, גם ראה לנכון שדברו, המעניק גבורה לכל מאמין, ייכתב על ידי משה, הנביאים והשליחים, וגם השגיח עליו בדאגה אבהית לאורך כל הדורות ועד עתה, פן יושחת על ידי עורמת השטן או כל תרמית אנוש" (הצהרת האמונה השוויצרית משנת 1675). במאמרו 'המקור האלוהי של כתבי הקודש' כתב התיאולוג ג'ון אוֹפֶן ש'בכל הנוגע לשימור הכתובים, ההשגחה העליונה הפגינה את דאגתה להם בדיוק באותה המידה שהפגינה את דאגתה לדוקטרינה הכלולה בהם...'

לסיכום

איזה טקסט הוא דבר אלוהים בשלמותו? ההוכחות מורות בבירור שהנוסח המסורתי, המוכר לנו כנוסח המקובל, הוא דבר אלוהים שנכתב בהשראת אלוהים, ונשמר בהשגחתו הישירה ברוב כתבי היד. לעומת זאת, הנוסח הביקורתי הוא נוסח שנבחר בהתאם לדעתם הסובייקטיבית של בני אנוש. הנוסח הזה מבוסס בעיקר על שני כתבי יד בלתי אמינים, הקודקס סינאיטיקוס והקודקס ותיקנוס. הקודקס סינאיטיקוס (שהוצא מסל אשפה) משופע טעויות סופר, והקודקס ותיקנוס היה קבור בארכיוני הוותיקן ולא נעשה בו כל שימוש במשך מאות שנים. הנוסח הביקורתי אינו מייצג את דבר אלוהים השלם ולכן התרגומים של הברית החדשה המבוססים עליו לוקים בחסר מבחינות רבות.

לקבלת קטלוג ומידע נוסף
נא לפנות אל:

Trinitarian Bible Society

Tyndale House, Dorset Road,
London, SW19 3NN, England
email: contact@tbsbibles.org
www.tbsbibles.org

HEBA100